

Leksjon 6

Samtale 1- Været

A – Hei Martina, det er så stygt vær i dag, ikke sant?
B – Ja, det er sant. Det er alltid så kaldt om vinteren.

A – Det snør og blåser, og vi må alltid ha varme klær på. Jeg friser veldig ofte om vinteren, vet du?
B – I dag går jeg til butikken for å kjøpe nye vinterklær. Jeg trenger ei kåpe, ei lue og ullvanter. Har du lyst til å bli med?

A – Ja gjerne, jeg kan bli med. Det er store salg i butikken nå. Jeg gleder meg mye.
B – liker du den svarte lua med grønn dusk?

A – Ja, den er fin. Det er samme farge som kåpa di. De skal passe sammen veldig bra.
B – Ja, jeg synes akkurat det samme. Jeg tar den. Hva er med deg?

A – Jeg traff ikke noe til meg, kansje neste gang, Skal vi gå å drikke en kopp kaffe til?
B – Ja, det kan vi gjøre. Vi skal varme oss før vi går. Det er fortsette veldig kaldt ute.

A – Håper, at snart kommer bedre vær. Jeg savner på våren.
B – Det er januar, så det er bare to måneder til. Du må smøre seg med tålmodighet.

A – Det vet jeg, jeg vil bare masse litt. Det er lett å bli deprimert om vinteren.
Takk for i dag. Ha det.
B – Ha det bra

Ord

- å bli - stać się, być
å blåse - wiać, dmuchać
den - to, ten, ta
deprimert - przygnębiony
dusk - pompon
farge - kolor
å fortsette - kontynuować, iść dalej
å frise - marznąć
før - przed, wcześniej
grønn - zielony
ikke sant - nieprawdaż
januar - styczeń
kald – zimno
kansje - prawdopodobnie, być może
å kjøpe - kupować
klær - ubranie
kåpe - płaszcz damska
lett - łatwo
lue - czapka
å masse - narzekać
nest gang - nastepnym razem
salg - promocja
sant - prawda
å savne - tęsknić
å skulle - chcieć, czasownik pomocniczy skal przy tworzeniu czasu przyszłego
å smøre seg med tålmodighet - uzbierać się w cierpliwość
snø - śnieżyć
styggi - brzydkie
svart - czarny
å trenge - potrzebować
tålmodighet - cierpliwość
ullvanter - wełniane rękawiczki
ute - na zewnątrz
varm - gorąco
å varme seg - ogrzać się
vinter - zima
vinterklær - ubranie zimowe
vær - pogoda
vår - wiosna

Været (pogoda)

Nordmenn er veldig opptatt av været. En grunn er at været forandrer seg så ofte. For eksempel, det er viktig for de som jobber utenfor. Dette gjelder særlig for fiskere, sjøfolk og bønder. Det er også viktig for folk som skal ut i naturen på ski, i båt eller på tur.

Om våren er det forskjellig vær. En dag er det kaldt og en dag er det varmt. Alt våkner seg til livet. Fuglene tilbake i trærne og henger sola høyere opp på himmelen. Mennesker får tynnere klær og varme smil. Barna går ut for å leke.

Om sommeren er det fint vær. Dagen er lang. Sola skinner og det er varmt. Om sommeren har alle tynne klær på. Mange går ut på stranden for å sole seg, bade eller spille sandvolleyball. Det er godt å sitte i sola. Sollens gir oss mange vitaminer, blant annet D-vitaminer.

Ord

akebrett -	sanki
alt-	wszytko
annet -	inny
å bade -	kąpać się
å begynne -	rozpoczynać
blant -	wśród, pomiędzy
blant annet -	między innymi
dette -	to
D-vitamin -	witamina D
eksempel -	przykład, wzór
folk -	ludzie
å forandre -	zmienić
forskjelig -	inny, różny
fugl -	ptak
å gjelde -	tyczyć się
grunn -	powód
grå -	szary
gummistøvler -	kalosze
å henge -	wisieć
hjem -	dom
himmel -	niebo
hverandre -	nawzajem
høst -	jesień
å kaste -	rzucać, wyrzucać
kjølig -	chłodny
kort -	krótki
lang -	długi
liv -	życie
luft -	powietrze
mange -	wiele
mennesker -	ludzie
natur -	natura, usposobienie
Nordmenn -	Norwegowie

Om høsten regner det ofte. Da må alle ha regntøy og gummistøvler på. Nå er dagene mye kortere. Det begynner å bli kjølig i lufta. Det blåser og regner mye, så mange må være hjemme. I denne tiden mennesker liker å gå ut til skogen for å plukke opp sopp.

Om vinteren er det kaldt. Dagen er kort, grå og mørk. Alle må ha vinterklær på. Det er kaldt ute, og de ikke må frise. Om vinteren snør det mye. Vinter liker barn og barna liker vinter. De kan kaste snøballer på hverandre, bygge opp snømann og bruke akebrett.

Ord

ofte - często
opptatt av - zajęty
å plukke - zbierać
regn - deszcz
å regne - pada deszcz
regntøy - ubranie
przeciwdeszczowe
sandvolleyball - siatkówka
plażowa
sjøfolk - marynarze
ski- narty
å skinne - świecić
skog - las
smil - uśmiech
snøball - kulki śniegowe
snømann - bałwan
å sole seg - opalać się
solllys - światło słoneczne
sommer - lato
sopp - grzyby
å spille - grać
strand - plaża
særlig - szczególnie, szczególny
tilbake - z powrotem, wstecz, w tył
tre - drzewo
trær - drzewa
tur - wycieczka
tynn - cienki
viktig - ważny
å våkne - obudzić

Grammatikk

Påpekende pronomen (zaimki wskazujące)

Omówienie: Zaimki wskazujące **den/denne**, **det/dette**, **de/disse**, występują najczęściej przed rzeczownikami. Używamy ich gdy chcemy wskazać na konkretną osobę, lub przedmiot, bądź też przedstawić ważną dla nas informację. W zdaniu występują w zależności od liczby i rodzaju rzeczownika.

Analogicznie dla rodzajnika **en**, **ei** użyjemy rodzajnika **den** (tamten, tata, ta, ten) lub **denne** (ten, ta). Dla rodzajnika **et** użyjemy rodzajnika **det** (tamto, to) lub **dette** (to), a dla liczby mnogiej rzeczownika **de** (tamte, ci, te) lub **disse** (ci, te).

Zaimki wskazujące: **denne**, **dette**, **disse**, używamy wówczas gdy mamy na myśli osobę lub przedmiot znajdujący się wokół nas.

np.:

Se på dette bildet.

Du skal denne veien.

Disse bøker er på norsk.

Zaimki wskazujące: **den**, **det**, **de**, najczęściej określają osoby lub przedmioty bardziej od nas oddalone, ale w zasięgu naszego wzroku, bądź też jeśli mamy na myśli jakąś rzecz.

np.:

Den er pennen min.

Det er vanskelig å snakke spansk.

Jeg vil ikke ha de møbler.

Dodawanie, odejmowanie, mnożenie, dzielenie

Dodawanie:

$2+4=6$	to og fire e seks/to plus fire er lik seks
$6+2=8$	seks og to er åtte/ seks plus to er lik åtte
$18+1=19$	atten og en er nitten/ atten plus en er lik nitten
$10+60=70$	ti og seksti er sytti/ ti plus seksti er lik sytti

Odejmowanie:

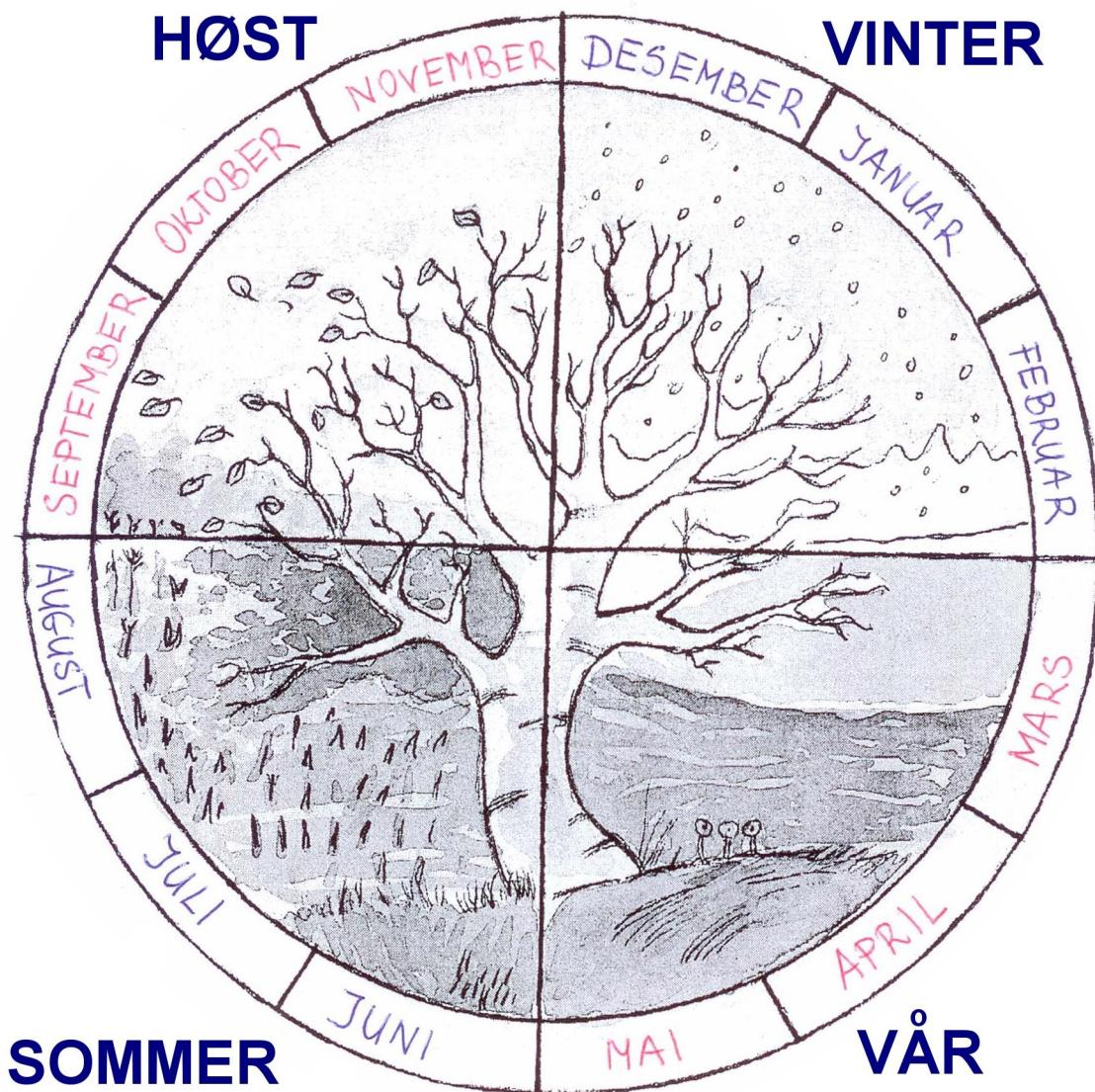
$14-9=5$	fjorten fra ni er fem/ fjorten minus ni er lik fem
$34-10=24$	trettifire fra ti er tjuefire/ trettifire minus ti er lik tjuefire
$60-14=46$	seksti fra fjorten er førtiseks/ seksti minus fjorten er lik førtiseks
$100-53=47$	ett hundre fra femtitre er førtisju/ ett hundre minus femtitre er lik førtisju

Mnożenie:

$6 \times 3 = 18$	seks ganger tre er atten/ seks ganger tre er lik atten
$10 \times 10 = 100$	ti ganger ti er ett hundre/ ti ganger ti er lik ett hundre
$5 \times 7 = 35$	fem ganger sju er trettifem/ fem ganger sju er lik trettifem
$3 \times 4 = 12$	tre ganger fire er tolv/ tre ganger fire er lik tolv

Dzielenie:

$10:2=5$	ti delt på to er fem/ ti delt med to er fem
$12:6=2$	tolv delt påseks er to/ tolv delt med seks er to
$10:10=1$	ti delt på ti er ett/ ti delt med ti er ett
$20:4=5$	tjue delt på fire er fem/ tjue delt med fire er fem

Ord og uttrykk (*Słowa i wyrażenia*)

Hvordan er været? - Jaka jest pogoda?

Hva slags vær er det? - Jaki rodzaj pogody mamy?

Hvilken årstid er det nå? - Jak para roku jes teraz?

Hvilke årstider har vi? - Jakie mamy pory roku?

Det er flott vær - Jest wspaniała pogoda
Det er fint vær - Jest dobra pogoda
Det er stygt vær - Jest brzydka pogoda
Det er trist vær - Jest smutna pogoda

mørketid - noc polarna
midnattsol - dzień polarny
en storm - bardzo silny wiatr
en kuling - silny wiatr
ei/en byge - deszcz
en bris - bryza, okresowy wiatr lokalny
sludd - śnieg z deszczem
regn - deszcz
snø - śnieg
lyn - błyskawica

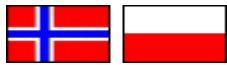
Oppgaver

Oppgave 6.1

Działania matematyczne. Zrób według przykładu:

17+1=18 sytten og en er atten

1. $3+8=11$
2. $11+5=16$
3. $10+9=19$
4. $40+50=90$
5. $20-10=10$
6. $64-52=12$
7. $48-32=16$
8. $15-15=0$
9. $5 \times 10=50$
10. $12 \times 4=48$
11. $70 \times 2=140$
12. $51 \times 3=153$
13. $14:2=7$
14. $35:5=7$
15. $10:5=2$
16. $100:20=5$

Oppgave 6.2

Znajdź słowa ukryte w tabeli liter. Słowa mogą występować w pionie, poziomie i ukosem. Ukryte słowa odnoszą się do tematu zajęć.

M	A	N	N	F	B	L	Å	S	E	Å
S	P	V	M	A	R	S	I	M	A	I
O	R	I	A	H	I	N	I	J	K	K
L	I	N	D	R	S	Ø	N	D	A	G
G	L	T	A	N	M	L	J	U	L	I
Æ	R	E	G	N	D	U	S	K	D	P
V	Å	R	M	Å	N	E	D	V	Æ	R

Oppgave 6.3

Napisz kilka zdań na temat warunków pogodowych w Polsce.